

Orman Mühendislerinin Mesleki Örgütlenmeye Bakış Açıları

Mehmet ÜNAL¹, Turkey TÜRKÖĞLU² Ahmet TOLUNAY^{*3}

¹Ünal Ormanlık Bürosu, Isparta

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köyceğiz MYO, Muğla

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi, Isparta

(Alınış / Received: 24.07.2017, Kabul / Accepted: 30.04.2018, Online Yayınlanma / Published Online: 30.05.2018)

Anahtar Kelimeler

Meslek örgütleri,
Meslek odaları,
Mühendislikte örgütlenme,
Örgütsel kazançlar,
Orman mühendisliği,
Türkiye

Özet: Meslek mensuplarının haklarını korumak, mesleğin gelişimine katkıda bulunmak ve mesleğini tanıtmak gibi amaçları olan mesleki örgütlenme, kalkınma ve demokratikleşmede önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, mesleki örgütlenmenin önemi ve örgütlenme gereksinimleri orman mühendisliği ve akademisyen mesleği (ormancılık bilimi ile ilgilenen) açısından değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 250 kişinin görüşleri anket tekniği vasıtasıyla toplanmıştır. Verilerin normal dağılım göstermemesi sebebiyle parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılarak veriler değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, meslek sahiplerinin mesleki örgütlenme vasıtasıyla kendisini geliştirebilmesine olanak sağlaması ve mesleki örgütün çalışmalarının önemli birer faktör olduğu tespit edilmiştir.

Perspectives of Forest Engineers on Professional Organization

Keywords

Professional organizations,
Chamber of organization,
Organization in engineering,
Organizational gaining,
Forestry engineering,
Turkey

Abstract: Professional organization plays an important role in development and democratization, with the aims of protecting the rights of professional members, contributing to the development of the profession and promoting their profession. The importance of professional organization and the organization requirements evaluated in terms of the profession of forest engineers and academicians (member of forestry science). In this context, the opinions of participation (250 person) were collected with questionnaire technique. Since data were not normally distributed, non-parametric tests were evaluated using the K Independent Samples Test (Mann-Whitney U test) and K Independent Samples Test (Kruskal Wallis Test). As a result, It was found that professional owners can make themselves able to improve themselves through the professional organization and professional organization activities are important factors.

1. Giriş

İnsanlar, geçmişten günümüze genellikle birlikte ve toplum halinde yaşamayı seven varlıklardır. Bunun en büyük sebebi ise yalnız başına tüm gereksinimlerini karşılamasının oldukça güç olmasıdır. Bu sebeple, insanlar, topluluk halinde yaşamalarının bir sonucu olarak çeşitli amaçlara hizmet eden örgütler kurmuştur [1]. Örgüt; kısaca, belirli amaçlara ulaşmak için kurulmuş toplumsal birimler olarak tarif edilebileceği gibi, daha geniş anlamda bilinçli bir şekilde koordine edilen, kişilerden oluşan, amaca veya amaçlara ulaşmak için devamlı bir ana çerçevede hareket eden sosyal bir birlik olarak tanımlanabilir [2].

Toplumda çok farklı rolleri olan insanın, bu rollerine uygun davranışlar göstermesi beklenmektedir. okulda öğrenci veya öğretmen, arabada yolcu, işyerinde işçi vb. konumlarda olan insan, rollerinin gereklerini de yerine getirmek zorundadır. İnsanlar yaşamdaki rollerini, insan cemiyetlerindeki ilişkilerinde konumu ve statüsünde yerine getirme gereksinimini duyar, işte bu gereksinimin gerçekleşmesinde örgütlenme dediğimiz etkinlik gündeme gelmektedir [3]. Sosyal bir varlık olarak insanlar, topluluk halinde yaşamaktadırlar. Bu cemiyet içerisinde kendilerine biçilen sosyal rolleri bulunmaktadır. Cemiyet içerisinde yaşama, iş bölümünü, işbirliğini ve örgütlü bir şekilde yaşamayı zorunlu kılmaktadır. Toplumsal ihtiyaçların ve oluşan bazı sorunların bir çoğu, birden çok kişinin bir araya

*İlgili yazar: ahmettolunay@sdu.edu.tr

gelip güçlerini birleştirerek, ihtiyaçlarını karşılamak, sorunları bir sonuca ulaştırmak için çaba harcamayı gerektirdiğinden, toplumsal hareketlerin pek çoğu ekonomik, politik, mesleki ve dinsel merkezler etrafında düzenlenmiş ana grupların etkileri neticesinde oluşmaktadır [4]. Kişilerin iş yaşamında kazanmak istedikleri durum ve diğer kişiler tarafından değer görme ihtiyacı, sosyal statü içinde saygınlığını artırma motivasyonu ile birleşerek sosyal statüsünü belirler [5]. Toplumsal ihtiyaçların ve problemlerin çoğunda, birçok kişinin bir araya gelip işbirliği oluşturarak güçlerini birleştirmesi ve bu sebeple ihtiyaçlarını karşılamak için problemlerden kurtulmak için çaba sarf etmeyi gerektirmektedir [6]. İnsanların ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için başarılı, istekli ve yetenekli olmalarının yanında, kuvvetli de olmaları gerekmektedir. Güçlülük ise kişilerin çeşitli amaçlarına ulaşmak için bir araya getirmeleri ve güçleri birleştirmeleri ile mümkün olabileceği düşünülmektedir [3]. Örgütlerde problemleri çözmek için birlikte hareket etmek ve işbirliği oluşturmak önemli olan bir konudur. Örgütsel davranışlar, örgüt üyelerinin sorumlulukları doğrultusunda örgütün amacına yönelik, kendi rol ve statüsü ile ortaya çıkmaktadır [2]. Bu amaçlarla bir araya gelen günümüz toplumlarında en önemli örgüt ya da sivil toplum kuruluşları dernekler, sendikalar, vakıflar, kooperatifler ve mesleki kuruluşlardır. Mesleklerin yaşama kattığı değerlerden biri de, toplumun olumlu yönde iyileştirilmesi ve toplumu oluşturan bireylerin daha iyi seviyeye varmaları için toplum içinde işbirliğini oluşturmaları ve belirgin görevler almış olmaları olarak belirtilmektedir. Bu noktada meslek kuruluşları ön plana çıkarak, mesleğe mensup tüm üyelerini temsil etmekte ve mesleklerin sorumluluklarının ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Mesleki birliklerin (birlik, dernek, sendika v.b.) ya da meslek örgütlerinin temel amacı meslek erbablarının mesleki ve eğitimsel gelişimlerini artırarak topluma ve netice itibarıyla standartların yükseltilmesine katkı sağlamaktır [7].

Meslek mensuplarının oluşturduğu örgütlerin temel görevleri; üyelerinin haklarını korumak, icra edilen mesleğin tanıtımına katkı sağlamak, meslek alanındaki gelişmeleri izlemek ve yaymak, meslek alanını ilgilendiren konularda toplumu bilgilendirmek, sektörü ve toplumu doğru şekilde yönlendirmek, meslek ile ilgili politikaların oluşturulmasında fikir beyan etmek, meslek ve meslektaşların gelişimine katkı sağlayacak faaliyetleri organize etmek ve desteklemektir. Bunların yanında meslek örgütleri her türlü bilimsel ve mesleki yayınlar yapmak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve toplum ile olan ilişkilerinde güveni ve dürüstlüğü sağlamak, meslek disiplinini ve ahlakını oluşturmak gibi temel amaçlara sahiptir [8].

Türkiye’de mesleki olarak örgütlenmiş çeşitli meslek odaları ve örgütleri bulunmaktadır. Bunlardan mühendis ve mimarların bir araya gelerek oluşturduğu Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

(TMMOB), 6235 sayılı Yasa ile 1954 yılında kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa’sının 135. maddesinde kamu kurumu niteliğinde tüzel bir kişiliğe sahip bir meslek kuruluşu olarak belirtilmektedir. İlk kurulduğunda 10 Odası ve 8000 üyesi bulunan TMMOB’nin, günümüzde 24 Odası ve yaklaşık 500.000 üyesi bulunmaktadır.

Orman mühendisliği mesleğinin mesleki örgütü TMMOB’nin de üyesi olan Orman Mühendisleri Odası (OMO)’dır. Bu mesleki örgütün yaklaşık 15.000 üyesi vardır [9].

Bu çalışmada, orman mühendisleri ve ormancılık bilim alanında yer alan akademik personellerin mesleki örgütlenme konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Mesleki örgütlenmenin önemi ve bu meslek sahiplerinin örgütlenme gereksinimleri, örgütlere üye olurken göz önünde bulundurulacak nedenler ve örgütten beklentilere ilişkin tespitler yapılmaya çalışılmıştır.

2. Materyal ve Yöntem

Araştırma verileri anket tekniğinden yararlanılarak elde edilmiştir. Bunun yanında bu konuda yapılan çalışmalardan da faydalanılmıştır. Çalışmanın evrenini orman mühendisleri ve ormancılık bilim alanında yer alan akademik personellerin yer aldığı 15.000 kişi oluşturmaktadır. Ankette 26 adet soru mevcuttur. Anket formunun ilk 6 sorusu ankete katılanların demografik özellikleri ve mesleki örgüte üye olma durumları hakkında bilgi toplanmasına geriye kalan 20 soru ise mesleki örgütlere bakış açısının araştırılmasına yönelik soruları içermektedir. Anket sorularında “Hiç katılmıyorum, Katılmıyorum, Fikrim yok, Katılıyorum ve Tamamen katılıyorum” şeklinde 5’li likert ölçeği kullanılmıştır [10]. Anket sorularının hazırlanmasında, Baysal (2006) tarafından sınıf öğretmenlerinin mesleki örgütlenme üzerine tutumlarının araştırıldığı çalışmada kullanılan ölçekten faydalanılmıştır [11, 12]. Veriler, IBM SPSS 20 istatistik paket programı vasıtasıyla değerlendirilmiş ve istatistiksel analizlerde 0,05 anlamlılık düzeyi ölçüt alınmıştır. Verilerin güvenilirliğinin belirlenmesinde Cronbach’s Alpha (α) katsayısı kullanılmıştır. Bağımsız değişkenleri açıklayan ifadelerle uygulanan güvenilirlik analizi sonucunda, α katsayısı, 0,804 bulunmuştur. Güvenilirlik katsayısının 0,80 ile 1,00 arasında olması ölçeğin yüksek güvenilir olarak ifade edilmektedir [13]. Anket uygulamasında örnek büyüklüğü;

$$n = [N * t^2 * p * q] / [d^2 * (N-1) + t^2 * p * q] \quad (1)$$

eşitliğinden hesaplanmıştır [9]. Burada n: örnek sayısı, N: anakütle sayısı, t: güven katsayısı (%95 güven düzeyi için 1,96), p: ölçülmek istenen özelliğin anakütlede bulunma olasılığı, q: ölçülmek istenilen özelliğin anakütlede bulunmama olasılığı ve d: kabul edilen örnekleme hatası (% 10)’dır. Bu formüle göre;

$n = 15.000 * 1.96^2 * 0,5 * 0,5 / [0,10^2 * (15.000-1) + 1.96^2 * 0,5 * 0,5] = 96$ kişi olarak bulunmuştur.

Çalışmaya 250 kişi katılmıştır. Anket tekniği ile elde edilen verilerin normallik testinde, veri sayısının az olduğu durumlarda kullanılması tercih edilen Kolmogorov-Smirnov testi ve çok tercih edilen ve kullanılan Shapiro-Wilk Testlerinden faydalanılmış ve p değerlerinin 0.05'den ($p < 0,05$) küçük olmasından dolayı %95 güven aralığında veriler normal dağılımlı olmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple, parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılarak veriler değerlendirilmiştir. Bu testlerin yanında betimleyici bilgileri sunmak için frekans ve yüzde analizinden faydalanılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Araştırmada yer alan katılımcıların bazı demografik özellikleri

Araştırmaya katılanların bazı demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılanların % 23,6'sı bayan iken, % 76,4'ü erkektir. Katılımcıların %44'ü otuz yaş altında; % 24'ü 30-39 yaş aralığında; % 20'si, 40-49 yaş aralığında; % 9,2'si 50-59 yaş aralığında ve % 2,8'i ise altmış yaş üstünde olduğu tespit edilmiştir. Eğitim durumları ise % 60,8'i lisans mezunu iken, % 39,2'si lisansüstü mezunudur. Araştırmaya katılanların mesleki bilgileri Tablo 2'de gösterilmiştir.

Araştırmaya katılanların mesleki bilgileri açısından durumlarına bakıldığında % 80,8'i orman mühendisliği mesleğine sahipken, % 19,2'si üniversitelerde görev yapan akademisyen oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların mesleki örgüte üye olup olmama durumuna ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Araştırmada yer alan katılımcıların orman mühendislerinden oluşması sebebiyle çalışmada en önemli mesleki örgüt olarak Orman Mühendisleri Odası kullanılmıştır. Buna göre araştırmaya katılanların % 87,2'si mesleki örgüte üye, % 12,8'i mesleki örgüte üye değildir. Mesleki örgüte üye olan araştırma katılımcılarının mesleki örgüte kaç yıldır üye olduğuna dair bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler

Cinsiyet	n	%	Yaş Grupları	n	%
Bayan	59	23,6	20-29	110	44,0
Erkek	191	76,4	30-39	60	24,0
			40-49	50	20,0
			50-59	23	9,2
			60+	7	2,8
Eğitim Düzeyi	n	%	Toplam	250	100
Lisans	152	60,8			
Lisansüstü	98	39,2			

Tablo 2. Araştırmaya katılanların mesleki bilgileri

Mesleği	n	%
Orman Mühendisi	202	80,8
Akademisyen	48	19,2
Toplam	250	100,0

Tablo 3. Araştırmaya katılanların mesleki kuruma üye olup olmama durumuna ilişkin bulgular

Meslekteki örgüte üye olmak	n	%
Evet	218	87,2
Hayır	32	12,8
Toplam	250	100,0

Tablo 4. Mesleki örgüte üye olan katılımcıların üyelik sürelerine dair bulgular

Meslekteki örgüte üyelik süresi	n	%
1-5 yıl	98	44,9
6-10 yıl	39	17,9
11-15 yıl	32	14,7
16-20 yıl	23	10,6
20 yıl üstü	26	11,9
Toplam	218	100,0

Buna göre araştırmaya katılanların mesleki örgütlere üye olma yıllarına baktığımızda % 44,9'u 1-5 yıl, % 17,9'u 6-10 yıl, % 14,7'si 11-15 yıl, % 10,6'sı 16-20 yıl ve % 11,9'u 20 yıl üstünde bir süredir herhangi bir meslek örgütüne üyedir.

3.2. Araştırmaya katılanların görüşlerinin oransal olarak değerlendirilmesi

Araştırmaya katılanların örgütlenme nedenlerine bakışlarına ait yüzdesel veriler Tablo 5'te verilmiştir.

Araştırmaya katılanların % 94'ü özlük ve mali haklarda yeni kazanımlar elde etmek için meslek üyelerinin örgütlendiği fikrine sahiptir. %88,8'i demokrasinin gelişmesine katkıda bulunmak için örgütlenmesi gerektiğine, % 87,6'sı mesleki açıdan gelişimin sürdürülebilirliğini sağlamak için, % 68'i arttırabilmek için, % 89,2'si mesleğin saygınlığının artırılması için, % 82,8'i meslektaşlar arasında işbirliğini sağlamak için, % 95,2'si mesleki hakların geliştirilmesi için, % 81,2'si ise ekonomik kazanımlar elde edebilmek için mesleki üyelerin meslek örgütü çatısı altında toplanılması gerektiğini belirtmiştir.

Mesleki örgütlere neden üye olduğuna ait yüzdesel veriler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 5. Meslek üyelerinin örgütlenme nedenlerine ait oransal veriler

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Meslek üyeleri örgütlenme nedenleri	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
1) Özlük ve mali haklarda yeni kazanımlar elde etmek	1,2	2,8	2	42,8	51,2
2) Demokrasinin gelişmesine katkıda bulunmak	2,4	3,2	5,6	45,2	43,6
3) Mesleki açıdan gelişimin sürdürülebilirliği	2,8	4,4	5,2	42,0	45,6
4) Özgüveni artırabilmek için	4,0	15,6	12,4	36,8	31,2
5) Mesleğin saygınlığının artırılması	1,6	4,0	5,2	38,4	50,8
6) Meslektaşlar arasında işbirliği	2,4	6,8	8	40,4	42,4
7) Mesleki hakların geliştirilmesi	0,4	1,6	2,8	31,6	63,6
8) Ekonomik kazanımlar elde edebilmek için	4,4	6,4	8,0	38,8	42,4

Tablo 6. Mesleki örgütlere neden üye olduğuna ait oransal veriler

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Mesleki örgütlere neden üye olunmaktadır	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
9) Mesleki kurumun siyasi düşüncesi	34,4	16,0	10,0	24,4	15,2
10) Mesleki kurumun icraatları	4,4	13,6	10,4	43,2	28,4
11) Mesleki kurumun iktidara yakınlığı	35,6	15,6	12,0	19,2	17,6
12) Mesleki kurumun üyeleri arasında yardımlaşması	6,8	13,2	15,6	38,0	26,4
13) Mesleki kurumun üye sayısı	33,2	29,6	13,2	14,8	9,2

Araştırmaya katılanların % 39,6'sı mesleki örgütün siyasi düşüncesine göre üye olduğu düşüncesine sahip iken, % 50,4'ü mesleki örgütün siyasi düşüncesinin önemli olmadığını vurgulamıştır. Mesleki örgütün icraatlarına göre üye olduğu fikrine ise % 71,6'sı katılmaktadır. Mesleki örgütün iktidara yakınlığının % 36,82'i önemli olduğunu belirtirken, % 51,2'si önemli olmadığını ifade etmiştir. Mesleki örgütün üyeleri arasında

yardımlaşmasına göre % 64,4'ü üye olduğunu belirtirken, % 20'si yardımlaşmanın önemli olmadığını belirtmiştir. Mesleki örgütün üye sayısının önemli olmadığını % 62,8'i vurgulamıştır. Mesleki örgütten beklentilere ait yüzdesel veriler Tablo 7'de verilmiştir. Mesleki örgütün üyelerinin düşüncelerine önem vermesi fikrine araştırmaya katılanların % 88,4'ü katılırken, mesleki örgütün üyelerinin sosyo-kültürel yönde de eğitmesi gerektiği fikrine % 88'i

Tablo 7. Mesleki örgütten beklentilere ait oransal veriler

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Meslek örgütten beklentiler	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
14) Mesleki kurumun üyelerinin düşüncelerine önem vermesi	0,8	2,4	8,4	37,6	50,8
15) Mesleki kurumun üyelerinin sosyo-kültürel yönde de eğitmesi	1,2	2,0	8,8	41,6	46,4
16) Mesleki kurumun mesleki eğitimde söz sahibi olması	1,6	2,4	5,6	44,4	46,0
17) Mesleki kurumun faaliyetleri hakkında üyelerini bilgilendirmesi	0,8	2,0	6,0	38,4	52,8
18) Mesleki kurumun meslek çalışanlarının sorunlarına çözüm bulma konusunda mücadelesi	3,2	11,2	8,8	32,8	44,0
19) Mesleki kurumun üyeleri arasında işbirliği sağlaması	0,4	2,8	5,2	38,0	53,6
20) Mesleki kurumun sempozyum, panel ve çalıştay gibi çeşitli bilimsel etkinlikler düzenlemesi	0,8	2,8	6,8	39,6	50,0

katılmaktadır. Mesleki örgütlerin meslek eğitimiyle ilgili kararlarda söz sahibi olması gerektiğine % 90,4'ü katılmakta, mesleki örgütün faaliyetleri hakkında üyelerini bilgilendirmesi gerektiğine % 91,2'si, mesleki örgütün meslek çalışanlarının sorunlarına çözüm bulma konusunda mücadele etmesi gerektiğine % 76,8'i, mesleki örgütün üyeleri arasında birliği sağlamasına yönelik aktiviteler yapması gerektiğine % 91,6'sı, mesleki örgütün sempozyum, panel ve çalıştay gibi çeşitli bilimsel etkinlikler düzenlemesi gerektiği fikrine % 89,6'sı katılmaktadır.

3.4. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre oluşan görüş farklılıklarının araştırılması

Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre anket sorularına verdikleri cevaplar yönünden farklılığın belirlenmesinde Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Bu test sonuçları Tablo 8'de verilmiştir

Araştırmada yer alan katılımcıların cinsiyetlerine göre yapılan Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre meslek örgütünün siyasi düşüncesine göre ve meslek örgütünün çalışmalarına mesleki örgütlere üye olunmasında bayan ve erkek katılımcılar arasında istatistiksel olarak görüş farklılıkları olduğu görülmüştür. Farkın temel nedeni olarak bayan katılımcıların büyük çoğunluğunun fark oluşturan görüşlere katılım oranının düşük olmasıdır.

Tablo 8. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıklarının araştırılması

Sorular	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	p
Mesleki kurumun siyasi düşüncesi	4561,500	6331,500	-2,284	0,022*
Mesleki kurumun icraatları	4568,000	22904,000	-2,325	0,020*

*p<0,05

Tablo 9. Meslek branşlarına göre oluşan görüş farklılıklarının araştırılması

Sorular	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	p
Mesleki kurumun icraatları	4012,000	24515,000	-1,965	0,049*
Mesleki kurumun mesleki eğitimde söz sahibi olması	3895,000	24398,000	-2,344	0,019*

*p<0,05

Tablo 10. Çalışmaya katılanların mesleki örgütlere üye olma durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması

Sorular	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	p
Özlük ve mali haklarda yeni kazanımlar elde etmek	2720,000	3248,000	-2,266	0,023*
Mesleki kurumun üyelerinin sosyo-kültürel yönde de eğitmesi	2573,500	3101,500	-2,632	0,008*
Mesleki kurumun mesleki eğitimde söz sahibi olması	2403,000	2931,000	-3,146	0,002*
Mesleki kurumun faaliyetleri hakkında üyelerini bilgilendirmesi	2798,500	3326,500	-2,023	0,043*
Mesleki kurumun üyeleri arasında işbirliği sağlaması	2659,500	3187,500	-2,439	0,015*

*p<0,05

3.5. Meslek branşlarına göre oluşan görüş farklılıklarının araştırılması

Tablo 9'da, araştırmaya katılanların meslek branşlarına göre yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları verilmiştir.

Meslek branşlarına göre yapılan Mann-Whitney U Testi Sonuçlarına göre mesleki kurumun icraatlarına göre üye olunabileceği ve mesleki kurumun mesleki eğitimde söz sahibi olması durumuna göre görüş farklılıkları olduğu istatistiksel olarak tespit edilmiştir. Akademisyenler özellikle mesleki örgütlerin çalışmalarına ve mesleki eğitimlerde söz sahibi olmasını istediği gözlemlenmiştir.

3.6. Çalışmaya katılanların mesleki örgütlere üye olma durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması

Çalışmaya katılanların mesleki örgütlere üye olma durumlarına göre yapılan Mann-Whitney U Testi Sonuçları Tablo 10'da verilmiştir.

Çalışmaya katılanların mesleki örgütlere üye olma durumlarına göre yapılan Mann-Whitney U Testi Sonuçlarına göre çalışanların özlük ve mali haklarda yeni kazanımlar elde etmek için örgütlenmesi gerektiğinin önemli olması, mesleki kurumun üyelerinin sosyo-kültürel yönde de eğitmesi, mesleki

Tablo 11. Yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması

	Ki-kare	df	p
Mesleki kurumun siyasi düşüncesine göre	5,218	1	0,022*
Mesleki kurumun çalışmalarına göre	5,405	1	0,020*

*p<0,05

örgütün mesleki eğitimde söz sahibi olması durumu, mesleki örgütün faaliyetleri hakkında üyelerini bilgilendirmesi ve mesleki kurumun üyeleri arasında işbirliği sağlaması gerektiği konularında araştırmaya katılanların görüşleri konusunda istatistiksel olarak farklılık tespit edilmiştir (p<0,05). Üyelerin büyük bölümü mesleki örgütlerin önemli olduğu ve üyelerinin gerek haklar gerekse eğitimler ile geliştirilmesi konusunda hemfikirdirler.

3.7. Yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması

Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları Tablo 11'de verilmiştir.

Araştırma katılımcıları literatürden faydalanılarak 5 Yaş grubu kapsamında görüşleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu yaş gruplarına göre yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları mesleki kurumun siyasi düşüncesine göre meslek örgütlerinin tercih edildiği ve mesleki kurumun çalışmalarının önemli olduğu görüşüne göre istatistiksel açıdan fark oluşmuştur (p<0,05). Bu farklılığın 18-30 yaş kapsamında kalan yaş grupları mesleki örgütlerin siyasi düşüncesinin önemli olduğunu vurgulamakta ve yaş grubu 40 ve üstü olanlar ise mesleki örgütün çalışmalarının ön planda olması gerektiğini belirtmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Türkiye'de orman mühendisliği mesleği 150 yıllık bir geçmişe sahiptir. Bu uğraşı gerçekleştiren orman mühendisleri, ormancılık örgütüne yüklenmiş geniş sorumluluk alanlarında görev yapmaktadır [14, 15]. Bu çalışmada yer alan katılımcıların % 80,8'i orman mühendisliği mesleğine sahipken, % 19,2'si üniversitelerde görev yapan akademisyenlerdir. Katılımcıların % 44'ü 20-29 yaş aralığında, % 24'ü 30-39 yaş aralığında, % 20'si 40-49 yaş aralığında, % 12'si 50 yaş ve üstüdür. % 60,8'i lisans, % 39,2'si lisansüstü eğitim düzeyi mezundur. Araştırmaya katılanların meslekte çalışma süreleri açısından ise % 44,4'ü 1-5 yıl aralığında, % 14,4'ü 6-10 yıl aralığında, % 11,6'sı 11-15 yıl aralığında, % 29,6'sı 16 yıl ve üstündedir. % 87,2'si mesleki örgüte üye, % 12,8'i mesleki örgüte üye değildir. Katılımcıların mesleki örgütlere üye olma yıllarına baktığımızda % 39,2'si 1-5 yıl, % 15,6'sı 6-10 yıl, % 12,8'i 11-15 yıl, % 9,2'si 16-20 yıl, % 10,4'ü 21 yıl ve üstü, % 12,8'i de herhangi bir meslek örgütüne de üye değildir.

Araştırmaya katılanlar özlük ve mali haklarında

kazanımlar elde etmek, demokratik toplumlar olmanın gereği, meslek mensupları arasında yardımlaşma ve işbirliğinin sağlanması ve ekonomik kazanımlar elde edebilmek için mesleki örgütlenmenin önemli olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılanlar, mesleki örgüte üye olma nedenlerinin en başında meslek örgütlerinin mesleki açıdan işbirliği içinde iyi çalışmalar yürütmesi olarak göstermiştir. Bunun tam tersi olarak bir mesleki örgüte üye olurken mesleki örgütün siyasi yapısı, siyasi iktidara yakın olması ve üye sayısının çok olmasının mesleki örgüte üye olmada etkili olmadığını belirtmişlerdir. Çalışma kapsamında yer alan katılımcıların bazı demografik özelliklerine göre yapılan istatistiksel değerlendirmelerde ulaşılan sonuçlar şu şekilde açıklanabilir;

- Özlük ve mali haklarda yeni kazanımlar elde etmek için örgütlenmesi gerektiğinin önemli olduğu,
- Mesleki kurumların, mesleki eğitimde söz sahibi olması gerektiği,
- Meslek kurumları, üyelerini sosya-kültürel yönden geliştirmesi gerektiği,
- Mesleki kurumun üyeleri arasında iş birliği sağlaması gerektiği,
- Meslek örgütünün siyasi düşüncesine göre meslek örgütlerinin tercih edildiği,

konularında görüş farklılıkları mevcut olduğu tespit edilmiştir. Akademisyen mesleğine sahip katılımcılar özellikle mesleki örgütlerin çalışmalarına ve mesleki eğitimlerde söz sahibi olmasını istemekte iken, 18-30 yaş grubu kapsamında kalanlar mesleki örgütlerin siyasi düşüncesinin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Yaş grubu 40 yaş ve üstü olanlar ise mesleki örgütün çalışmalarının ön planda olması gerektiğini ve mesleki örgütlerin üyelerini sosyal ve kültürel yönden de eğitmesi gerektiği fikrine sahiptirler. Mesleki çalışma süresi düşük olan deneklerin çalışmada yer alan daha sert fikirlere katılımının yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Üyelerin büyük bölümü mesleki örgütlerin önemli olduğunu ve üyelerinin gerek haklar gerekse eğitimler ile geliştirilmesi konusunda hem fikirdirler. Araştırmaya katılanların cinsiyet, eğitim durumu, yaş ve mesleki örgütte üye olarak yer aldığı zamana ilişkin yapılan görüş farklılıkları testlerinde özlük haklarında kazanımlar elde etme konusu en çok fikir ayrılığına düşülen bir fikir olarak karşımıza çıkmaktadır. Bayanlar, yaşı 20-25 yaş aralığında olanlar ve mesleki örgüte üyelik zamanlarına göre bu konuya katılma oranlarında farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bazı

amaçlara ulaşmak, bir araya gelinerek, işbirliği çalışmalarıyla zorluklar aşılabilmektedir. Günümüzde bu tür faaliyetler örgütlenme biçiminde ortaya çıkmakta, gün geçtikçe de kıymeti giderek artmaktadır. Örgütlenme, mesleki ve diğer amaçlar için gerekli bir faaliyettir [3]. Bir mesleğin büyük bir güç oluşturabilmesi için; aynı düşünceye ve inançlara sahip bir grubun toplanarak güçlü bir kurumsal yapı birlikteliği oluşturması gerekmekte ve kurumun hiyerarşik bir yapıda fikir alışverişinin olması önemlidir. Ayrıca, oluşturulan fikirleri üyelerine danışabilen ve geri bildirimleri dikkate alan, irdeleyen, kendi içinde özümseyebilen, örgütün isteklerini ulaştırılmak istenen otoritelere sunan bir yapısının oluşturulması gerekmektedir [14]. Bazı gelişmiş meslek örgütleri, üyelerine gerek mesleki gelişim açısından gerekse sunduğu hizmetler açısından önemli imkânlar sağlamaktadır.

Teşekkür

Bu araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ), Fen Bilimleri Enstitüsü, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı'nda tamamlanan "Orman Mühendislerinin Mesleki Örgütlenmeye Bakışı Üzerine Bir Araştırma" adlı yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümüdür. Çalışmada, Türkey TÜRKÖĞLU ikinci danışman olarak yer almıştır. Araştırma, SDÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 4754-YL1-14 nolu proje ile desteklenmiştir. Bu desteklerinden dolayı ilgili kuruma teşekkürlerimizi sunarız.

Kaynakça

- [1] Buluç, B., 1997. İlköğretim ikinci kademe okullarda eğitimde fırsat ve imkân eşitliği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 3:1, 11-22.
- [2] Karataş, S., 2015. Mesleki Örgütlenmeler Hakkında Eğitim Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri. Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama, 6-11:3-22.
- [3] Can, N., 2002. Örgütlenme Gereksinimi ve Önemi. Eğitim ve Bilim, 27-125: 74-78.
- [4] Bursalıoğlu, Z., 1991. Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Pegem Yayınları, Ankara.

- [5] Tok, T.N., 1996. Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Mesleki Örgütlenmeye İlişkin Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- [6] Aslan, B., 1990. Eğitim yönetimi. Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- [7] Velioglu, P., 1985. Hemşirelikte Bilimselleşmeye Dogru.1.Baskı, Bozak Matbaası, İstanbul.
- [8] Ataman, P., 2006. Mesleki örgütlenme. Türkiye 9. Gıda Kongresi, 24-26 Mayıs 2006, Bolu, Bildiri Kitabı, 125-126.
- [9] OMO, 2017. Orman Mühendisleri Odası Verileri, <http://ormuh.org.tr/> (Erişim Tarihi: 15.09.2017).
- [10] Baş, T., 2005. Anket Nasıl Hazırlanır Uygulanır Değerlendirilir. 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- [11] Baysal, Ö., 2006. Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Örgütlenme Tutumları Uşak Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Afyon, 67s.
- [12] Baysal, Ö., Türkmen, L., Yücel, C., 2010. Sınıf Öğretmenlerinin mesleki örgütlenmeye yönelik tutumları: Uşak ili örneği. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 16(3): 329-352.
- [13] Akgül, A., Çevik, O., 2005. İstatistiksel Analiz Teknikleri, SPSS'te İşletme Yönetimi Uygulamaları. Emek Ofset, Ankara.
- [14] Alkan, S. 2008. Orman Mühendislerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarını Değerlendirmeleri. 3. Ulusal Ormancılık Kongresi, 150. Yılında Türkiye'de Ormancılık Eğitimi. 20-22 Mart, Ankara, 227-235.
- [15] Şafak, İ., 2008, Ege Bölgesi Orman Mühendislerinin Profili, Orman Mühendisleri Odası Dergisi, Yıl:45, Sayı:10-11-12, Ankara, 22-26.
- [16] Gözüm, S., Ünsal, A., Demirci, P., Birel. Ş., Çamuşoğlu, S., 2000. Hemşirelerin mesleki örgütler ve dergilere ilişkin görüşleri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 3-2: 19-28.